

διὰ τὴν σχεδιασθεῖσαν ὁδὸν τὴν ἐφαρμογὴν παραδεδεγμένων κλίσεων.

Τὰ στρώματα ἐξ ὧν συνίσταται τὸ ὑπὸ τὸν πυθμένα καὶ τὰς ἀκτὰς ἔδαφος ἀνήκουσιν εἰς τὸ δευτερογενὲς στερέωμα. Ἐν πρώτοις σύγκριται ἐκ παχέως στρώματος λευκῆς κρητίδος, ἣτις ἐπίκειται τῆς ἐπικαλουμένης φαιᾶς κρητίδος. Αὕτη, συνήθως οὕσα στεγνοτέρα καὶ ἥττον διεργωγία τῆς ἄλλης, ἐφάνη καταλληλοτάτη ἵνα δεχθῆ τὴν σύριγγα.

Οὕτω κατ' εὐτυχῆ σύμπτωσιν ἐν τῇ παραδεδεγμένῃ διευθύνσει παρουσιάζεται τὸ μὲν βάθος οὐχὶ μέγα, τὸ δὲ ἔδαφος λίαν ἀπαλὸν πρὸς διευκόλυνσιν τῆς ἐξορύξεως καὶ ἀρκούντως στερεὸν πρὸς ἀσφαλῆ ἐπιστέγασιν τῶν ἔργων. Ἀλλὰ προσέτι καὶ αὐταὶ αἱ ἀκταὶ εἰσὶν ἀρκούντως χθαμαλαί, ὅπως μὴ, περὶ τὴν ἔνωσιν τῶν ἐν ὑπαίθρῳ σιδηροδρόμων μετὰ τοῦ ὑποβρυχίου, χρειασθῶσι πολυπληθεῖς καὶ ἔκτακτοι κλίσεις.

Φαίνεται λοιπὸν, ὅτι πάντα συντρέχουσιν ὅπως καταστήσωσιν, ἂν οὐχὶ εὐκόλον, τοῦλάχιστον δυνατὴν τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἔργων διὰ τῶν ὑπαρχόντων μέσων. Ἀναμφιβόλως τὸ μῆκος τοῦ ὑποβρυχίου μέρους, αἱ δυσχέρειαι τῆς προόδου, τῆς ψυχαγωγίας (ἀερισμοῦ) καὶ τῆς μεταφορᾶς τῶν ὑλικῶν θέλουσι προβάλλει πλέον τοῦ ἐνὸς δυσκόλου προβλήματος εἰς τὴν πείραν καὶ τὸ ἐφευρετικὸν πνεῦμα τῶν μηχανικῶν. Ἀλλὰ τὰ προβλήματα ταῦτα μὴ ὄντα ἀνώτερα τῶν δυνάμεων των, θέλουσι λυθῆ. Ἐν μόνον ζήτημα κατὰ τὸν κ. Κράντζον ἀφίνει ἀμφιβολίας, δυστυχῶς λίαν σπουδαίας.

Εἶναι ἄρα γε συμπαγὲς καὶ ὁμογενὲς πανταχοῦ τὸ στρώμα τῆς φαιᾶς κρητίδος δι' ἧς θὰ διέλθωσι; Δὲν παρουσιάζονται ἐν αὐτῷ βαθεῖα κοιλώματα προελθόντα ἐκ τῆς ὀρυκτικῆς διαβάσεως τῆς θαλάσσης, ὅτε κατελύθη ἡ ἀρχέγονος γεωλογικὴ κατάστασις; Δὲν εἶναι διεργωγία ὑπὸ βράγιδων προελθουσῶν ἐκ γειτονικῶν ἐξάρσεων, αἵτινες δὲν ἠδυνήθησαν νὰ συγκλεισθῶσι δι' ἑλλειψιν πλαστικότητος τῆς κρητίδος; Τέλος δὲν θ' ἀπαντήσωσιν ἐν τῷ μέσῳ τοῦ στρώματος τούτου, τοῦ κατὰ τὸ φαινόμενον τόσον κανονικοῦ, κορυφᾶς ὀρέων προγενεστέρων τῆς κρητίδος καὶ κεχωσμένων ἐν τῇ μάζῃ αὐτῆς;

Πρὸς τὰ σπουδαῖα ταῦτα ζητήματα μόνη ἡ γεωλογία ὀφείλει ν' ἀπαντήσῃ. Δυστυχῶς ὅμως δὲν δύναται νὰ κάμῃ τοῦτο μετὰ πεποιθήσεως, καὶ ὁμολογητέον ὅτι ἄπασαι αἱ ἀνωμαλίας αὐταὶ τῆς γῆς εἰσὶν ἐνδεχόμεναι.

Ἡ ἐπισταμένη μελέτη τοῦ ἐδάφους ἐκατέρωθεν τῆς Μάγχης, αἱ διατρήσεις δι' ὧν ἐξηκριβώθη ἡ κανονικότης τῆς διατάξεως τοῦ στρώματος τῆς κρητίδος, ἡ ἀκριβὴς καταμέτρησις τῆς κλίσεως τῶν στρωμάτων προελθούσης ἐκ τῶν γειτονικῶν ἐξάρσεων (ἀνωψώσεων τοῦ ἐδά-

φους), παρέσχον πολυτίμους πληροφορίας, αἵτινες συζητούμεναι ἐπισταμένως παρουσιάζουσιν οὐχ ἥττον πιθανότητας. Ἐνταῦθα θ' ἀπαντήσωσι φοβερὰν ἀλέαν (ἀνυπόφορον θερμότητα) τὴν ὅποιαν πρέπει νὰ ἔχη τις ὑπ' ὅψιν καὶ ἣτις θέλει ἐπιδρᾶ ἐπὶ τῆς οἰκονομίας τῶν ἔργων. Πρὸ παντὸς ἄλλου δέον νὰ ἐνεργηθῶσι βαθεῖαι διατρήσεις ἐπ' ἀποτέραν τῶν ὀχθῶν τῆς Μάγχης. Ἐὰν τὸ ἀποτέλεσμα τῶν διατρήσεων τούτων ἀποβῆ αἰσιον, πρέπει νὰ ἐρυχθῆ ὑπόνομος δοκιμασίας ἀπὸ τὸ ἐν μέρος εἰς τὸ ἄλλο τοῦ πορθμοῦ, καὶ νὰ μὴν ἐπιχειρήσωσι τὴν ἐκτέλεσιν τῆς σύριγγος, πρὶν ἢ ἀπασαι αἱ συλλεχθεῖσαι πληροφορίαι ἠθελον ἀποδείξει ὅτι εἶναι ὄντως κατορθωτή. Ἐως οὗ ἡ ἀπόδειξις αὕτη ἐπιτευχθῆ, ἡ ἐπιχείρησις δὲν δύναται νὰ θεωρηθῆ ὡς μέλλουσα νὰ εὐδοκιμήσῃ. Ἡ ἔταιρία δὲν δύναται ν' ἀναλάβῃ ὑποχρεώσεις, ὧν ἀπλῆ ἀνωμαλία τοῦ ἐδάφους δύναται νὰ ἐμποδίσῃ τὴν ἐκπλήρωσιν.

Ἐν τούτοις ἐπὶ τῇ ὑποθέσει τῆς λίαν ἐπιθυμητῆς ἐπιτυχίας ἡ ἔταιρία διέγραψε τὸ σχέδιον αὐτῆς κατὰ τὸν ἐξῆς τρόπον

Ἐν τῷ κέντρῳ καὶ ἐπὶ 26 χιλιομέτρων ἡ σύριγγὸς θέλει παρουσιάζει ἐν μέρος αὐτῆς ὀλίγον κεκυρωμένον, τοῦ ὁποίου τὸ ὕψιστον σημεῖον θὰ ᾖναι ἐν τῷ μέσῳ τοῦ πορθμοῦ καὶ εἰς 400 μέτρων βάθος ὑπὸ τὴν ἐπιφάνειαν τῆς θαλάσσης, καὶ θὰ καταβαίη πρὸς τὰς ὄχθας διὰ κλίσεων $3\frac{1}{2}$ ἕως 4 χιλιοστομέτρων ἀνὰ ἕκαστον μέτρον. Ἐκατέρωθεν δὲ τῶν ἄκρων τῆς καμπῆς θὰ φθάσῃ τὰς ἀκτὰς τῆς Ἀγγλίας καὶ τῆς Γαλλίας δι' ἀναβάσεων ἀνὰ 44 χιλιομέτρων μήκους, ἐκαστῆς ἐχούσης $12\frac{1}{2}$ καὶ $13\frac{1}{2}$ χιλιοστομέτρα κλίσεων κατὰ μέτρον.

Ὁ ὑποβρυχίος οὗτος σιδηρόδρομος ἀνερχόμενος εἰς τὴν ἐπιφάνειαν θὰ ἐνωθῆ ἐπὶ μὲν τῆς ἀγγλικῆς ἀκτῆς μετὰ τοῦ Νοτιανατολικοῦ σιδηροδρόμου καὶ τοῦ Χατὰμ καὶ Δόβερ, ἐπὶ δὲ τῆς γαλλικῆς ἀκτῆς μετὰ τὸν σιδηροδρόμον τῆς Ἐταιρίας τοῦ Βορρᾶ.

Ἐπὶ τέλους δύο ὑπόνομοι μακρᾶς κατατομῆς, ἔχουσαι μῆκος 4 χιλιομέτρων ἐκάστη, θὰ διοχετεύωσι τὰ κατασταλάζοντα ὕδατα εἰς φρέατα παρὰ ταῖς ἀκταῖς, ὅθεν ἰσχυραὶ μηχαναὶ θέλουσιν ἐξαντλῆ αὐτὰ.

A. ΚΟΡΣΕΛΛΑΣ.

ΘΕΩΡΙΑ ΤΟΥ ΨΕΥΔΟΥΣ

(Ἐκ τοῦ συγγράμματος τοῦ Ἐδ γ ἄ ρ Κ υ ι ν ἑ «Τὸ Νεώτερον πνεῦμα» ἐπιγραφομένου. Μετάφρασις Ν. Γ. Πολίτου).

Τὸ σύμπαν οὐδὲν ψεύδεται. Σπουδάσατε τὴν φυσιογνωμίαν πάντων τῶν ὄντων, (διότι ἕκαστον ἔχει ἰδίαν), καὶ θὰ ἴδητε ὅτι λέγουσιν ὅτι ὀφείλουσι νὰ εἰπωσιν. Ἀπὸ γενεᾶς εἰς γενεάν ἡ ἔκφρασις τῶν ἐνδομύχων αὐτῶν αἰσθημάτων ἐστὶ κεχαραγμένη ἐπὶ τῶν χαρακτηρι-

νητός ὁ Ἰούδας. Ἀναγνωρίζετε αὐτὸν ἐκ τῆς ἀπομονώσεώς του, ἐκ τῆς ἀκινήσιας του, ἐκ τοῦ χαλκίνου μετώπου, τοῦ ἀποκρυσσομένου ἐν τῇ σκιᾷ. Πόσον βέβαιος περὶ ἑαυτοῦ φαίνεται, πόσον ἰσχυρῶς στηρίζει τὸν ἀγκῶνα αὐτοῦ ἐπὶ τῆς τραπέζης! Ἄς ἀνησυχῶσιν, ἄς χειρονομῶσιν, ἄς ἐπιρρίπτωσιν ἀλλήλοις ὑπονοίας οἱ ἄλλοι. Ἐκεῖνος μένει ἀτάραχος, ὡς ὁ Χριστός διότι ἐκ τῶν δώδεκα μόνος αὐτὸς ἔχει στάσιν ὁμοίαν τῇ τοῦ Ἰησοῦ. Ἀποβλέπει πρὸς αὐτὸν, καὶ προσπαθεῖ ν' ἀφομοιωθῇ αὐτῷ. Ὄντως οὗτός ἐστιν ὁ ἀνὴρ, ἐν ᾧ τὸ πᾶν ψεῦδος, ἐκτὸς τῆς δεξιᾶς χειρὸς, ἥτις σπασμοδικῶς σφίγγει τὸ βαλάντιον τῶν ἀργυρίων. Ἀλλὰ τίς ἠδύνατο νὰ δώσῃ προσοχὴν εἰς τοὺς συνεσπασμένους αὐτοῦ μῦς, εἰς τὸν κεκλεισμένον γρόνθον, ἐν μέσῳ πασῶν τῶν εἰλικρινῶν ἐκείνων χειρῶν, αἵτινες ἀνοίγονται, ζητοῦσιν, ἀποροῦσι, διαμαρτύρονται ἐν πλήρει φωτί;

Τὰς αὐτὰς κινήσεις, εἶπον, ποιοῦσιν ὁ τε Ἰησοῦς καὶ ὁ Ἰούδας. Ἐκτὸς μιᾶς διαφορᾶς ἐν τούτοις: ὁ Ἰησοῦς ἐκτείνει ἐπὶ τῆς τραπέζης τὴν παλάμην τῆς χειρὸς ἀνοικτὴν, δρατὴν εἰς πάντας. Τὴν αὐτὴν χειρονομίαν ποιεῖ καὶ ὁ Ἰούδας ἄλλ' ἢ παλάμη του εἶναι ἀνεστραμμένη, ὡς χαρτοπαίχτου ἀποκρύπτοντος τὸ παιγνίδιον του. Στρέφεται κατὰ τὸ ἥμισυ τοῦ σώματος πρὸς τὸν Ἰησοῦν, ἐκ τούτου δὲ σκιὰ βαθεῖα πίπτει ἐπ' αὐτοῦ. Ἡ δὲ σκιὰ αὕτη φαίνεται ὡσεὶ καταγγέλλουσα αὐτὸν καὶ λέγουσα: Οὗτός ἐστιν ὁ Ἰούδας. Πάντες οἱ λοιποὶ ἐκτὸς αὐτοῦ ἀπαστρέπτουσιν ἐκ τοῦ φωτός τῆς ἡμέρας καὶ τῆς αἴγλης τοῦ Χριστοῦ.

ΤΟ ΑΛΕΞΙΒΡΟΧΙΟΝ

Μακρὰς καὶ περιέργους μελέτας ἠδύνατό τις νὰ κάμῃ περὶ τῆς ἀρχῆς καὶ τῆς ἱστορίας κατ' ὄλου τοῦ ἀλεξιβροχίου ἢ ἀλεξιβρόχου ἢ ὀμβρέλλας ἢ ὅπως ἄλλως θέλει νὰ ὀνομάσῃ τὴν σκέπην ἐκείνην τὴν σκέπουσαν ἡμᾶς ἀπὸ τῆς βροχῆς ἢ καὶ ἀπὸ τοῦ ἡλίου, ὁπότε εἰς σκιαδίου ἢ ἀλεξήλιον ἢ ὅπως ἄλλως ἀναβαπτίζεται. Πολὺ δὲ θὰ ἐθαύμαζον μανθάνοντες οἱ μὴ εἰδότες τοῦτο, ὅτι τὸ ταπεινὸν ἐκεῖνο ὄργανον ἐγένετο ἡ ἀρχὴ ἀφ' ἧς παρήχθησαν πάντες σχεδὸν οἱ ἀρχιτεκτονικοὶ ρυθμοὶ τῆς ἀπωτάτης Ἀνατολῆς, ὅτι δύναται ἡ ὀμβρέλλα ὄχι ἀδίκως ν' ἀντιποιηθῇ τὴν πατρότητα τῆς τε Ἰνδικῆς καὶ κινεζικῆς παγόδας καὶ τοῦ θόλου τοῦ τζαμιῦ. Ἔργον ἡμέτερον ὅμως δὲν εἶνε νὰ διδάξωμεν ἀρχιτεκτονικὴν ἐνταῦθα ἀρκείτω νὰ εἰπωμεν ὅτι ἀνεκθῆν καὶ ἐξ ἀρχῆς εἶχον γινώσιν τοῦ ἀλεξιβροχίου οἱ Ἰνδοὶ. Ἐννοεῖται δὲ ὅτι λέγοντες ἀλεξιβρόχιον νοοῦμεν ἐν τῷ αὐτῷ χρόνῳ καὶ τὸ σκιαδίου ἢ ἀλεξήλιον, διότι, ὡς καὶ ἀνωτέρω εἶπομεν, τὰ

δύο ταῦτα δὲν εἶνε εἰμὴ διαφορητικὰ ὀνόματα ἐμφαινόμενα ἐν καὶ τὸ αὐτὸ πρᾶγμα δύο πληροῦν χρείας.

Τὸ ἀρχαιότατον ἐξ ὧν ἠξέυρομεν σκιαδίου εἶνε τὸ ἔτι καὶ νῦν ὑπεριστάμενον τοῦ βωμοῦ τοῦ ὑπογείου ναοῦ τοῦ Καρλίου, ἐν τῇ δυτικῇ τῶν Ἰνδῶν παραλία, παρὰ τῇ Βομβάη. Ὁ παλαιὸς οὗτος πρόγονος πάσης ὀμβρέλλας εἶνε κατεσκευασμένος ἐκ τινος ξύλου καλουμένου τέκ, ἔχοντος τὴν ἰδιότητα νὰ μὲν ἐπὶ χρόνους μακροῦς ἀφθιτον καὶ ἀναλλοίωτον εἶνε δὲ θετικὸν ὅτι τὸ σκιαδίου ἐκεῖνο ἴσταται σταθερῶς εἰς τὴν αὐτὴν θέσιν ἀπὸ δύο χιλιάδων ἐτών. Ἀνευρίσκομεν ἐπίσης σκιαδία εἰκονιζόμενα ἐπὶ μνημείων πρὸ εικοσιπέντε αἰώνων ἐν τῇ Ἰνδικῇ τεχνουργηθέντων. Καὶ παρὰ τοῖς νῦν δὲ Ἰνδοῖς παρέμεινε τὸ σκιαδίου ὡς καὶ παρὰ τοῖς πρόγονοις αὐτῶν ὡς ἔμβλημα τῆς βασιλείας ἢ τοῦλάχιστον τῆς εὐγενείας. Διὰ σκιαδίου βραβεύεται ἐκεῖ πᾶσα πρᾶξις ἠρωϊκῆ, πᾶν ἔκτακτον κατόρθωμα, ὁ δὲ στρατηγὸς ὁ ἐν ταῖς χώραις ἐκείναις λαμβάνων παρὰ τοῦ βασιλέως του μετὰ λαμπρὰν νίκην κοκκίνην ἢ πρασίνην ὀμβρέλλαν δὲν ἀλλᾶζονεῖται ὀλιγώτερον τῶν παρ' ἡμῖν ἐχόντων διὰ μεγαλοσταύρων τὰ στήθη κεκοσμημένα.

Πολὺ πρῶτως ἐτελειοποίησαν τὸ ἀλεξιβρόχιον οἱ Κινεζοὶ, τῶσον δὲ πολὺ, ὥστε ἀκόμη καὶ τώρα δυσκόλως δυνάμεθα νὰ ἀμιλληθῶμεν πρὸς αὐτούς. Ἐκεῖνοι οἱ σοφοὶ ἐφεύρον πρῶτοι ἀλεξιβρόχια δυνάμενα ν' ἀνοιχθῶσι καὶ νὰ κλεισθῶσι, κατὰ τὴν βούλησιν τοῦ κρατοῦντος αὐτά. Τὰ κινεζικὰ ταῦτα ἀλεξιβρόχια ἔχουσι τὸν μὲν σκελετὸν λεγόμενον ὄλον καλάμινον, τὴν δὲ σκέπην χαρτίνην, ἀλλ' ἐξ ἰδιαιτέρου τινὸς χαρτίου ἔχοντος τὴν ἀρετὴν, τὸ μὲν νὰ ἦεν καθ' ὑπερβολὴν ἐλαφρὸν, τὸ δὲ ὅλως ἀδιάβροχον. Τοῦ Χάν-κάο τὰ ἀλεξιβροχοποιεῖα πορίζουσι τὰ νῦν εἰς πᾶσαν τὴν ἀπωτάτην Ἀνατολὴν τὰ ἐλαφρὰ καὶ κομψὰ ἐκεῖνα κινεζικὰ ἀλεξιβρόχια, τὰ ὁποῖα εἶνε καθ' ὑπερβολὴν εὐθηνὰ καὶ ἀσυγκρίτως διαρκέστερα τῶν ἡμετέρων.

Σπεύσωμεν εἰς τὴν Εὐρώπην. Ἴσως παρὰ τῶν Ἰνδῶν παρέλαβον οἱ Ἕλληνας τὴν χρῆσιν τῶν σκιαδίων, βέβαιον ὅμως εἶνε ὅτι πολὺ ταῦτα συνειθίζοντο ἐν τῇ παλαιᾷ Ἑλλάδι. Ἐν τῇ διονυσιακῇ δὲ μάλιστα λατρεία ὡς ἱερὸν ἔθεσεν εἶτο τὸ σκιαδίου. Ἐν τῇ ἀρακιδικῇ πόλει Ἀλέα ἦγον ἐορτὴν σκιερῶν, κατὰ Παυσανίαν καλουμένην, πρὸς τιμὴν τοῦ Διονύσου. Ἀλλὰ καὶ εἰς τὰ θεσμοφόρικα καὶ εἰς ἄλλας ἐορτάς ἐγένετο θρησκευτικὴ χρῆσις τῶν σκιαδίων παρ' Ἕλλησι καὶ πρὸς τιμὴν καὶ ἄλλων θεῶν, οἷον τῆς Δήμητρος, τοῦ Ἑρμοῦ κτλ. Ἰδιωτικὴν δὲ χρῆσιν ἐποίουν παρ' Ἕλλησι μάλιστα αἱ γυναῖκες, δὲν ἐκράτουν δὲ αὐταὶ τὰ σκιαδία, τὰ ὁποῖα ἦσαν ὀμαιοσχημα πρὸς τὰ νῦν ἐν χρῆσει, ἀλλὰ δοῦ-